

Hyvinvoinnin kansallinen ohjaaminen

Terveydenhuollon Atk-päivät 25.5.2016

Kuntien Tiera Oy

Teemat

Tehokkuus – Vaikuttavuus

Tehokkuus

- Hyvin ja huonosti johdetun toiminnan välillä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla selvä tehokkuusero. Varmistamalla johtamisen laatu ja toiminnan tehokkuus voidaan vähentää sopeutustarvetta SOTE-tuotantoyhtiöissä.

Vaikuttavuus

- Mitä kauemmaksi maakunnat viedään kunnista, sitä kalliimmaksi sote- ja maakuntauudistus tulee sekä muutosvaiheessa että sen jälkeen
- Tulevaisuuden kuntien ja maakuntien välillä on joukko pysyviä yhteistyörajapintoja, joiden toiminnan varmistaminen on tärkeää järjestelmän kokonaistoimivuuden, kustannustehokkuuden ja kansalaisten edun kannalta

Teemat

Tehokkuus – Vaikuttavuus

Tehokkuus

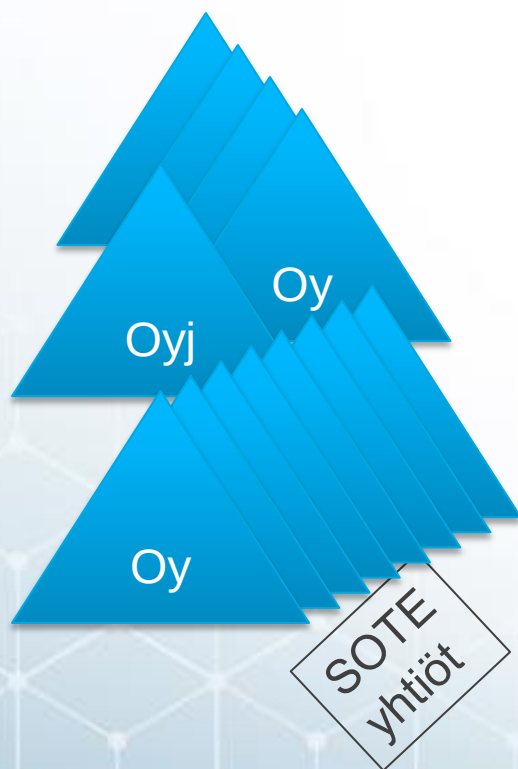
- Hyvin ja huonosti johdetun toiminnan välillä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla selvä tehokkuusero. Varmistamalla johtamisen laatu ja toiminnan tehokkuus voidaan vähentää sopeutustarvetta SOTE-tuotantoyhtiöissä.

Vaikuttavuus

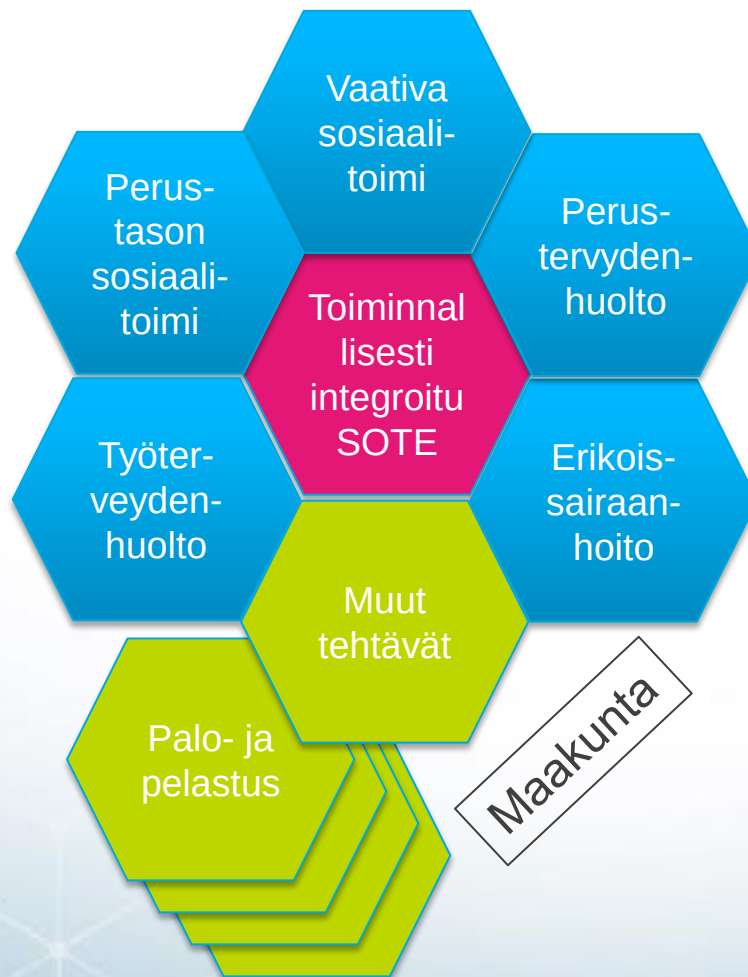
- Mitä kauemmaksi maakunnat viedään kunnista, sitä kalliimmaksi sote- ja maakuntauudistus tulee sekä muutosvaiheessa että sen jälkeen
- Tulevaisuuden kuntien ja maakuntien välillä on joukko pysyviä yhteistyöraajapintoja, joiden toiminnan varmistaminen on tärkeää järjestelmän kokonaistoimivuuden, kustannustehokkuuden ja kansalaisten edun kannalta

Tehtävät ja toimijat

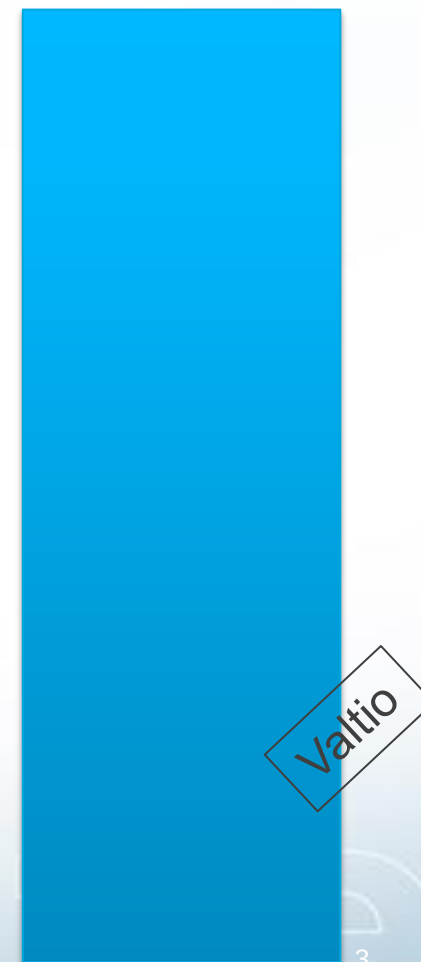
SOTE-palveluiden
tuottaminen

SOTE-palveluiden
järjestäminen

Lainsäädäntö, rahoitus,
ohjaus

Sote-tuotannon yhtiöittäminen

Vaihtoehtoja

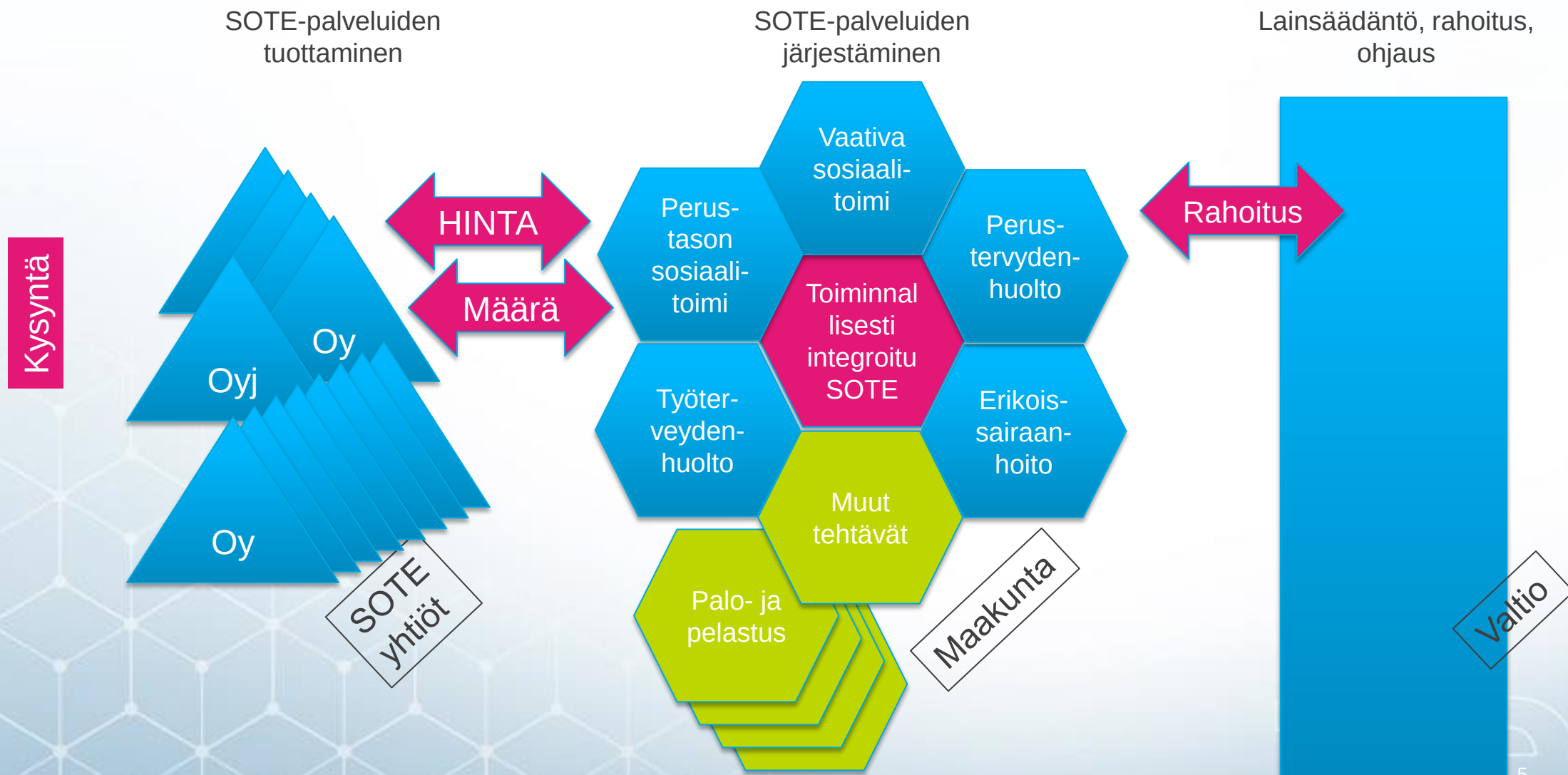
- a. Nopea, kaupallinen yhtiöittäminen
- b. Hitaampi yhtiöittäminen
- c. Ei yhtiöittämistä

Lähde: TEM, 08.04.2016

Mitkä olisivat yhtiöittämisen vaikutukset erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen eri palveluihin?

Mikä ohjaa?

Toiminnanohjaus ja tiedolla johtaminen

Keskeiset haasteet muutoksessa – Mitä olemme nähneet kunnissa

- Maksuperusteinen kirjanpito
 - Ajantasainen kuukausiraportointi suhteessa toimitettuihin palveluihin ei ole mahdollista ilman mittavia korjauksia ja oikaisuja
- Palveluiden tuotteistaminen kesken
 - Suuria poikkeamia toimialojen kesken
 - Vielä suurempia eroja valtakunnallisesti...
- Kustannuslaskenta epätarkkaa
 - Muuttuvat vs. kiinteät kustannukset
 - Yhteiskustannukset vs. erilliskustannukset
 - Yksikään kunta ei kiinnitä palvelutuotteisiin palvelutuotannon tarvitsemia resursseja -> lasketaan vain kokonaiskustannuksia
- Asiakastietämys ei ole riittävällä tasolla palveluiden ohjaamiseksi
 - Palveluiden kysyntätieto on siiloutunut eri hallinnonaloille ja organisaatioihin

Strateginen toiminnanohjaus vanhushpalveluissa

Työkalu tehokkuuden, tuottavuuden ja taloudellisuuden optimointiin

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
+ 75 v Turussa	20000	20700	21400	22100	22800	23500	24200
Tarvitsee laitoshoidoa 24/7	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
Laitoshoido lkm	2000	2070	2140	2210	2280	2350	2420

Kustannusrakenne 2014	määrä	yks	a hinta	yks	kust./vuosi	Oman tuot. resurssit	1 000 €
Hoitohuone	10	m2		12 €/m2/kk	144	15000 m2	2 160
Yleistilat	5	m2		12 €/m2/kk	144	7500 m2	1 080
Välitön HTV	0,9	htv		35000 €/v	31500	1350 htv	42 525
Välillinen HTV	0,3	htv		35000 €/v	10500	450 htv	4 725
välittömät aineet ja palvelut	1	yks		400 €/kk	4800	1500 yks	7 200
Yleiskustannukset	20%	%		%	9417,6	1800	11 538
YHTEENSÄ omana tuotantona	1500 hoitovuotta				46152 €/hoitovuosi		69 228
Ostopalvelu lkm	500				50 000 €/vuosi		25 000

TA -Kirjassa

75 vuotta täyttäneiden säännöllisen kotihoidon piirissä olevien osuus laskee

Omaishoidon tukea saavien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa

* **24/7 hoidon piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus laskee**

Laitoshoitoon siirtyvien keski-ikä kasvaa

* Kotona asuvien +75 vuotiaiden määrä kasvaa

Nostetaan kotihoidon intensiteettiä

Edesautetaan omaishoidon tuella kotona asumista

Nostetaan kotihoidon intensiteettiä

Kehitetään palveluohjausta ja vanhusneuvolatoimintaa

Kehitetään palveluohjausta ja vanhusneuvolatoimintaa

Toinen lähestymistapa:

1. **24/7 hoidon piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus laskee 10% -> 9% -> taloudelliset vaikutukset: 200* 50 000=10 milj euroa**

toimenpiteet

Nostetaan kotihoidon intensiteettiä

Lisätään omaishoidon tukea

Kehitetään palveluohjausta ja vanhusneuvolatoimintaa

Seuranta

Seuranta

Seuranta

2. **Vähennetään välittömän hoitotyön panosta per "hoitovuosi" 0,9 -> 0,8**

Digitaalinen valvonta

Vapaaehtoistyön ja yhdistysten seuralaispalvelu

vaikutus 11 milj. euroa

3. **Tehostetaan oman tuotannon tilojen käyttöä**

Peruskorjaa ja laajenna oman tuotannon välittömät tilat

Vaikutus 1 milj. euroa

Tuotteistaminen käytännössä

Esimerkki Palvelutuotteesta – tuoterakenne, Bill Of Material (BOM), osaluettelo

Kustannusrakenne 2014	määrä	yks	a hinta	yks
Hoituhuone	10	m2		12 €/m2/kk
Yleistilat	5	m2		12 €/m2/kk
Välitön HTV	0,9	htv		35000 €/v
Välillinen HTV	0,3	htv		35000 €/v
välittömät aineet ja palvelut	1	yks		400 €/kk
Yleiskustannukset	20%	%		%

Kustannusrakenne toiminnanohjauksessa mahdollistaa ohjaamisen

- Keskeisten kustannuselementtien,
- Määräerojen,
- Hintaerojen ja
- Tehokkuuserojen perusteella

Teemat

Tehokkuus – Vaikuttavuus

Tehokkuus

- Hyvin ja huonosti johdetun toiminnan välillä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla selvä tehokkuusero. Varmistamalla johtamisen laatu ja toiminnan tehokkuus voidaan vähentää sopeutustarvetta SOTE-tuotantoyhtiöissä.

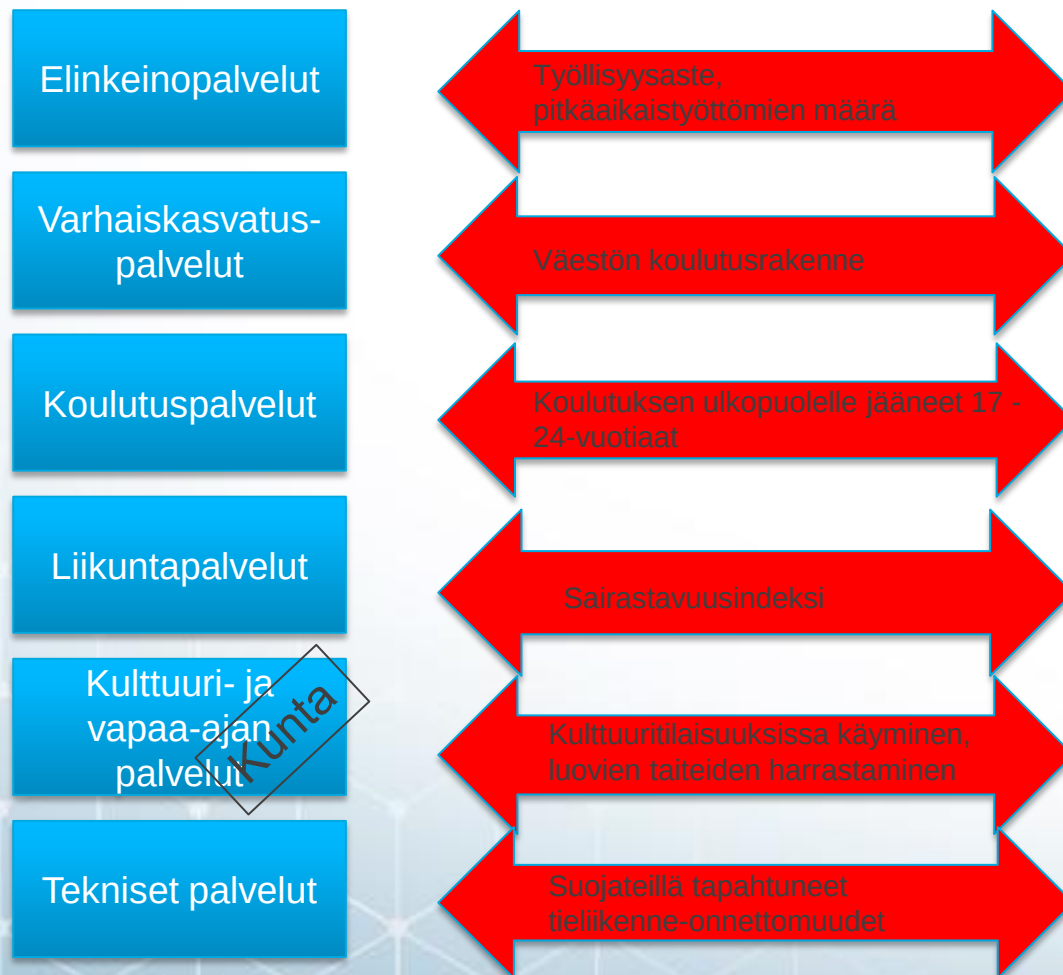
Vaikuttavuus

- **Mitä kauemmaksi maakunnat viedään kunnista, sitä kalliimmaksi sote- ja maakuntauudistus tulee sekä muutosvaiheessa että sen jälkeen**
- **Tulevaisuuden kuntien ja maakuntien välillä on joukko pysyviä yhteistyörajapintoja, joiden toiminnan varmistaminen on tärkeää järjestelmän kokonaistoimivuuden, kustannustehokkuuden ja kansalaisten edun kannalta**

Palveluketjujen vaikuttavuuden mittaaminen

Pohja kansalliselle johtamiselle

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

SOTE-palveluiden järjestäminen

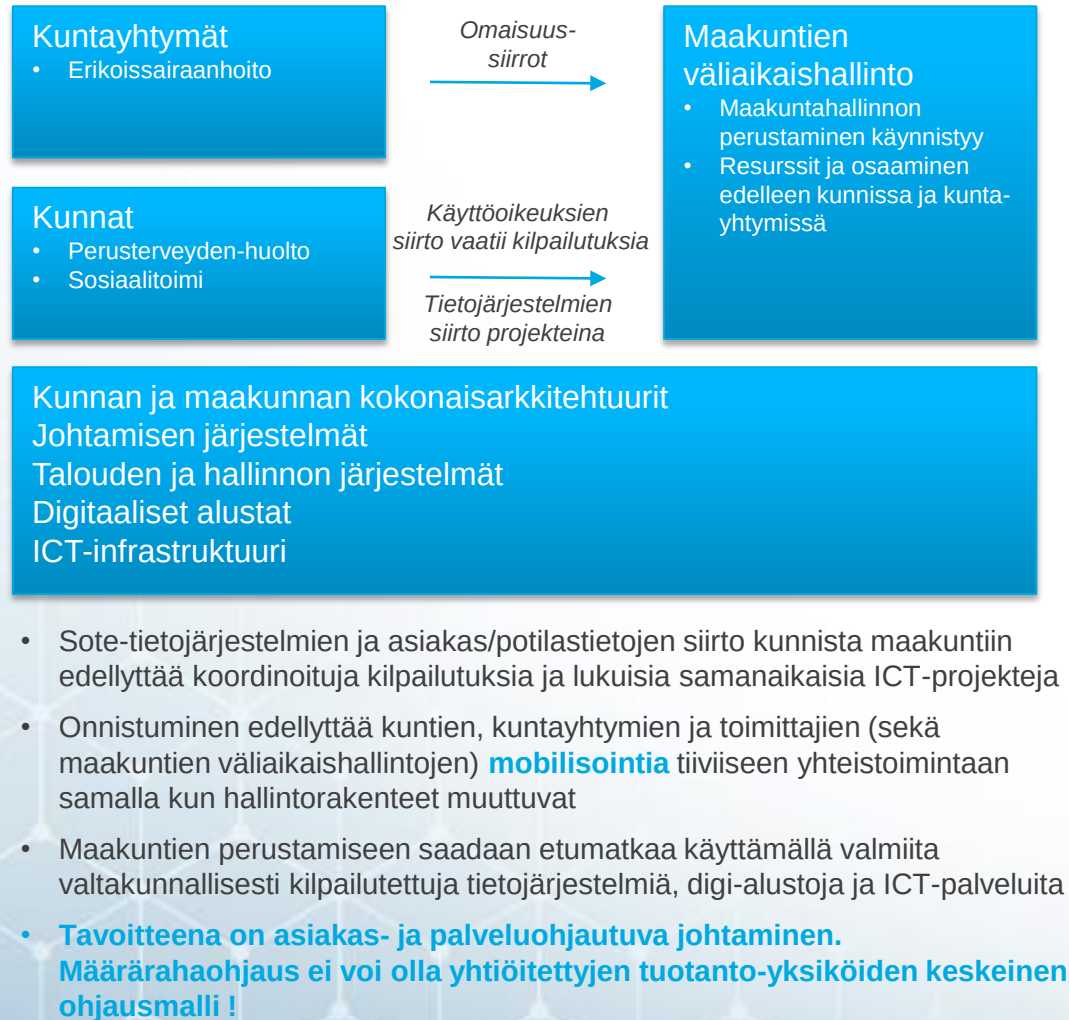
Ohjausmallin muutoksen tarve

Määrärahaohjauksesta asiakaslähtöiseen palveluiden ohjaukseen

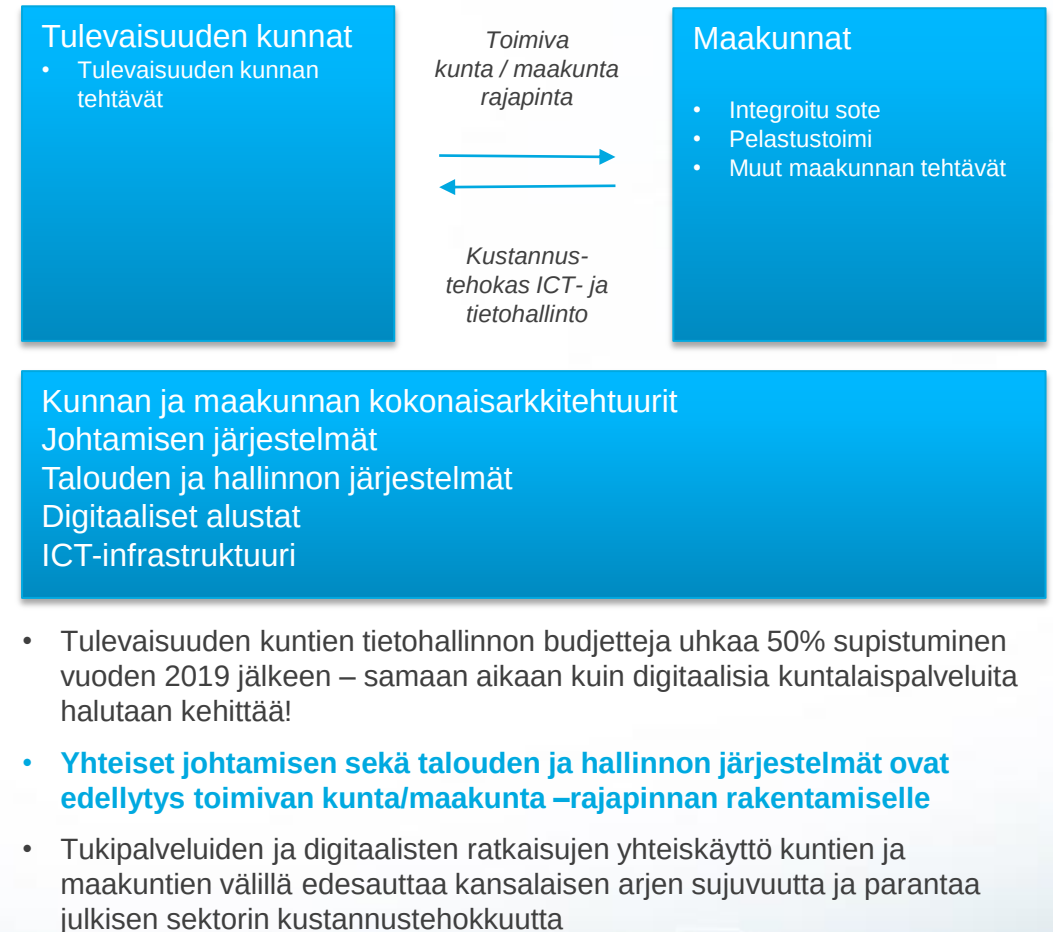
- Määrärahaohjaus
 - Palvelutarpeen ja palveluiden järjestämisen fokus meneillään olevassa vaalikaudessa ja seuraavassa talousarviovuodessa
 - Skaalaa palveluiden järjestämistä lyhytkautisesti käsillä olevan palvelutarpeen mukaisesti
- Asiakaslähtöinen palveluiden ohjausmalli
 - Asiakkaiden ja palvelujen kohdistamisella näkyvyys siitä mitä asiakkaat oikeasti tarvitsevat
 - Asiakassegmentoinnin kautta parempi näkyvyys palvelujen käyttäjistä
 - Palvelutarpeen ja palveluiden järjestämisen suunnittelun aikaikkuna pitkälle tulevaisuuteen
 - Palvelutuotteiden vertailu mahdollista tarpeen ja kustannusten näkökulmasta
 - Mahdollistaa keskustelun rahankäytön priorisoinnista systemaattisesti, pitkällä aikajänteellä

Kuntien ja maakuntien yhteistoiminta ennen ja jälkeen sote-siirtymän

1. Sote kunnista maakuntiin

2. Uusi toimintamalli vakiintuu

Mahdollisen yhtiöittämisen vaikutus?

Talouden perusteiden yhtenäistäminen

- Laskentatunnisteen yhtenäistäminen vertailukelpoisen tiedon edellytyksenä
 - Yhtenäisen raportointitiedon edellytyksenä on standardoitu ja käyttäjiä velvoittava laskentatunnisteiden määrittely ja sitä tukeva tapahtumien käsittelyohjeisto
 - Laskentatunnisterakenteiden käsittelylogiikka vaihtelee eri järjestelmäteknologioissa, mutta standardoitujen vaatimusten toteuttaminen on mahdollista teknologioista riippumatta
 - Laskentatunnisteen yhtenäisyyden varmistaminen on perustietojen (master data) hallintaa, jota varten on olemassa vakiintuneita menetelmiä. Keskeisessä roolissa perustiedon hallinnassa ovat talouspalvelun tuottajat, joilta tulee edellyttää riittävät valmiudet ja menetelmät (hallintamallit) perustietojen hallinnoimiseksi.
 - Yhtenäisyyden säilyminen edellyttää lisäksi jatkuvaa valvontaa ja säännönmukaista auditointia. Yhtenäisyyden valvonta on perusteltua määritellä esim. tilintarkastajien tehtäväksi

Talouden perusteiden yhtenäistäminen

Kunta - Maakunta

- Tilipuitteen yhtenäistäminen
 - Olemassa yhtenäinen tilipuite kunnille, maakunnille kehitetty tämän jatkoksi yhtenäinen SOTE:n huomioiva rakenne.
 - Malli monistettavissa
 - Tilikartta sovitaan, ns. rinnakkaiset tilikartat apuna.
- Mittariston luominen
- Järjestelmän yhtenäistäminen – rajaton skaalautuvuus
 - Moniasiakasmalli
 - Palvelukeskusmalli
 - Tekninen ja toiminnallinen kehittämisen malli
 - Joustavuus – esim. erilaiset mallit eri tiekartan vaiheissa, eri kokoiset asiakkaat

Tavoitetilana asiakaslähtöinen ohjausmalli

Onnistumisen edellytykset

